

Forfatter: Brandes, Edvard

Titel: V.

Citation: Brandes, Edvard: "V.", i Brandes, Edvard: *Holberg og hans Scene*, Gyldendal, 1898, s. 35. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandesed_03-shoot-idm140324075213664/facsimile.pdf (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Holberg og hans Scene

og munter. Man mærker, at han har gode Dage i sin letsindige Herres Tjeneste, og at Pryglene — om han ellers faar dem — preller af paa hans kraftige Ryg. Naar Hr. Poulsen farer rundt som en Top, lær Publikum, og det jubler, naar han selv slaar en Latter op — hvad denne Henrik altfor ofte fornøjer sig med. Det Høvent-Kloge hos Lakajen overfor den Gamle gjorde stor Virkning i Maskeradeforsvaret. Tamperetkomedien spillede Hr. Poulsen med Liv, skønt Stemmeforandring ikke egentlig er hans Sag. Hans mimrende Rabbi i sidste Akt var overmaade komisk.

Fru Phister var elskværdig og dygtig som Magdelone, Fru Hennings nydelig som Leonora, Hr. Schram derimod ikke ret paa sin Plads som Jeronimus og Hr. Kolling altfor tynd til Arvs brede Væsen.

Som Helhed stod Forestillingen langt over *Den politiske Kandestøber*.

V.

Fjerde Aften, 6te December 1884.

Med rigtig Takt havde man gemt *Ulysses von Ithacia*, Holbergs kaadeste Lystspil, til den sidste

3*

Festaften; man havde gradvis gennem *Den Stundesløses* diskrete Komik, *Kandestøberdrenge*s Løjer og *Maskaradens* Forsvar for Ungdom og Galskab stemt Tilskuerne til den store Parodis halvt literære og historiske, halvt operetteagtige Karakter.

Desværre er *Ulysses von Ithacia* Parodi paa Skuespil, som vort Publikum ikke længer kender, paa hine tyske Komedier, hvor Illusionen vanskeligt holdtes oven Vande. Nutildags staar vi forlegne overfor Satiren, skønt vi er overbeviste om, at den rammer. Det er som saa' man en øvet Skytte sigte, hørte Skudet, men aldrig saa' den gennemskudte Skive.

Meget beror da paa, at Fremstillingen gennem Dekorationer og Kostymer genkalder os, hvad der parodieres. Og her har Teatret leveret noget Mesterligt. Alt er fortræffeligt ligefra Troja med Marmorkirkens Kuppel og Rundetaarns Navnetræk til de Stole, der kommer og gaar, og den Lund, hvori de ædle Riddere vandrer. Det gælder om at forbinde det Moderne og det Antike, saa vi føler, at *Ulysses v. Ithacia* parodierer det Skuespil, hvis Hverdagslighed stod latterlig overfor den Klassicitet, det vilde genfremstille.

Meget beror dernæst paa, om Skuespillerne tør vove Springet ud i den literære Offenbachiade, som Stykket er, og slipper kunstnerisk uskadt derfra.

Hr. Olaf Poulsen stod som Mesteren. Hans Chilian var den nobleste Klown, der kunde tænkes — paa en Prik saadan som Ulysses' Tjener burde være. Alene hans Kamp med Marcolfus var et travesteret Heltedigt. Han holdt Stykket i Aande, altid paa Færde, bestandig vittig, udformende hver lille Enkelthed i sin Rolle til dreven Komik.

Desværre havde Hr. Schram faaet forkert fat paa sin Ulysses. Man havde ventet noget Overordentligt af ham ved denne Lejlighed. Dog Skuespilleren havde anlagt Karakter og Stemme galt, og Latteren blev borte selv efter de snurrigste Ord.

Saa havde man til Gengæld behagelige Overraskelser for de mandlige Birollers Vedkommende. Hr. Emil Poulsen var en sveden Jyde af Trojaner, den rette morsomme Filikus, Hr. Brandts tynde Langelandsk lød usigeligt komisk i Holofernes' Mund, Hr. Jerndorffs Paris var holdt i en fortrinligt lykkelig Schäferstil, og Hr. Foss var en højst pudsig zünftig Ridder. Damerne kom heldigt fra deres vanskelige Partier. Der hører i vore snærpede Tider slet ikke saa lidt Mod til at spille disse Roller. Fru Hilmer var en omtrent idiotisk Helene, udmærket malet og udstafferet, Frk. Betzonich tragisk læspende som Øllegaard, Fru Nyrop en svinkende Kokette som Venus og endelig gav Fru Phister Dido med en Mindelse om Mette i *Kærlighed uden Strømper*.

I det Hele blev Opførelsen en stor Sukces for Teatret. Man har haft Held med Holbergfestens Vovestykke, og de røde og blaa Blus fra Taget kastede sit Lys paa en fornøjet bortvandrende Tilskuerskare.
